

Затверджено:

Наказом № 10 від «16» серпня 2019 року
Директор Івано-Франківського
приватного НВК «Католицька
загальноосвітня школа ІІ-ІІІ ст.-гімназія
святого Василя Великого»

Стеблина О.Д. с. Єремія

ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ОСОБИ ТА БЕЗПЕКИ

у ПНВК «Католицька ЗШ ІІ-ІІІ ст.-гімназія св. Василя Великого»

м. Івано-Франківська

Вступ

Соціальна доктрина Церкви пропонує принципи для справедливого і гуманного розвитку суспільства.

Перший принцип—персональності або гідності людини, за якою людина є образом Божим, найбільшою цінністю в світі і ніхто не може принижувати її гідність чи використовувати її для власної користі або збагачення.

Другий – солідарності. У суспільстві всі взаємно пов'язані і дбають одне про одного. Кожна людини свої таланти скеровує на розвиток суспільства і творення загального добра. Суспільство дбає про гідне життя і розвиток кожної особи.

Третій принцип – субсидіарності, який передбачає, що вища інстанція сприяє розвитку, діяльності нижчій, допомагає їй, підтримує і захищає. Завдання керівництва – допомагати тим, кого вони очолюють, дбати про їхній розвиток, добробут, допомагати у складних обставинах, формувати правила взаємодії, які створюють умови для праці в атмосфері любові та співробітництва. Завдання кожного сумлінно виконувати свої обов'язки на благо усього суспільства.

Школа є тим місцем, де можна передавати знання і формувати зрілу особу та важливі навички міжособистісної та суспільної взаємодії. Батьки є першими вихователями своїх дітей, до яких долучається суспільство, що за межами сім'ї. Завдання суспільства підтримувати і допомагати батькам. Церква як духовний опікун суспільства покликана скеровувати батьків і все суспільство до життя на християнських ціннісних засадах. Також Церква має створювати можливості для виховання і навчання дітей, молоді і підтримувати прагнення батьків до християнського виховання їхніх дітей, скеровувати їх до того, щоб вони були найкращим прикладом для своїх дітей. Такою ж мірою Церква має організовувати католицькі школи, програми, за якими вони працюють; професійне і духовне зростання вчителів і шкільної адміністрації. Взаємодія батьків, суспільства і Церкви формує найкращі умови для навчання та виховання дітей, їх безпеку про що

інформуємо усіх учасників освітнього процесу й осіб та організації, які підтримують заклад освіти. Всі учасники освітнього процесу перебувають у постійному процесі розвитку, співпраці, взаємно доповнюють одне одного та працюють на благо суспільства відповідно до соціальної доктрини Церкви.

Забезпечення реалізації виховної та освітньої мети потребує поставити на належний рівень духовні практики. Функціонування католицької школи є таким середовищем, де може відбуватися взаємодія батьків, суспільства і Церкви задля досягнення визначених освітніх та виховних завдань. Виховання гідності особи, її фізичний, духовний та особистісний розвиток, а також спільне благо передбачає створення відповідних умов і дотримання певних правил. Невід'ємною частиною освітнього процесу, який забезпечує такі умови є формування атмосфери, де панує повага до гідності особи, її життя, здоров'я і безпеки загалом, а також усвідомлення цінності і співслужіння в єдності з Богом та іншими. Атмосфера доброзичливості, відкритості, взаємного доповнення, вирішення усіх питань через спілкування і прийняття спільних рішень, побудована на вірі, надії і любові, сприяє духовному розвитку кожної особи і творить гармонійну суспільну взаємодію.

Релігійна освіта в католицькому закладі освіти прагне допомогти дітям рости, розвиватися і реалізовувати свій потенціал як людини створеної за образом і подобою Божою. Одним із аспектів цього зростання є розвиток здатності дітей ставитися дбайливо до себе і до інших, працювати для загального добра, реалізовувати свої здібності у співпраці з іншими, вміти долати труднощі, формувати критичне мислення, позитивно ставитися до життя, будувати свою діяльність, опираючись на християнські цінності. Вчителі та персонал спільно з батьками працюють для досягнення цілей школи і забезпечують відповідну для цього атмосферу.

Все життя і діяльність школи базується на заповіді любові: *«Люби Господа, Бога твого, всім твоїм серцем, усією твоєю душею і всією думкою твоєю: це найбільша й найперша заповідь. А друга подібна до неї: Люби ближнього твого, як себе самого. На ці дві заповіді ввесь закон і пророки стираються»* (Мт.22, 37- 40).

Католицька школа в Україні виховує в дітей повагу до української християнської традиції, національних цінностей, історії, мови, культури. Повага до представників інших національностей та віросповідань закладена в основу освітнього процесу і відповідає християнським засадам безумовної поваги до людської гідності. Школа є відкритою до їхнього навчання. Умовою прийняття учнів у шкільну спільноту є повага до цінностей, якими живе школа та участь у заходах, які у ній проходять.

Річний план школи включає в себе елементи політики, розвитку особи та безпеки в католицькій школі, які присвячені духовному, інтелектуальному зростанню, практикуванню життя на християнських чеснотах та повазі до її гідності.

Відповідно до Закону України «Про освіту» «індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти

освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів». Освітній процес у школі будується на засадах взаємодії між батьками, вчителями і дітьми для узгодження індивідуального плану відповідно до мети і місії школи. Компетенції учня, його здібності, труднощі, які виникають в ході навчання, обговорюються між ними і приймаються спільні рішення, які забезпечать найкращий розвиток потенціалу дитини. Інформація про успішність дитини обговорюється між її батьками та педагогами і не є предметом обговорення для інших осіб.

Перебування учнів у школі передбачає максимальну увагу з боку педагогів. Працівники школи спільно працюють над тим, щоб перебування дитини у школі було безпечним для фізичного і психічного здоров'я дитини.

Жорстоке ставлення до дитини чи дорослого, яке включає в себе всі форми фізичного та емоційного жорстокого поводження, сексуального насильства, зневаги та експлуатації, що призводить до реальної або потенційної шкоди здоров'ю, розвитку або гідності людини не допускаються. Особи, які дізналися про подібні випадки або зазнали насильства з боку інших, зобов'язані донести інформацію до адміністрації школи.

I. Створення безпечного середовища і забезпечення життєдіяльності учнів

1. Вся освітня діяльність школи спрямована на особу, зокрема, учнів, їхній духовний, фізичний та інтелектуальний розвиток, виховання відповідальності за своє життя і життя інших людей, формування критичного мислення і стійкості до життєвих труднощів.

2. Перебування дітей у школі передбачає постійну присутність відповідних осіб, які забезпечують виконання освітньої програми чи проведення дозвілля. Кожна особа, яка працює або навчається в закладі освіти при прийнятті на роботу або до волонтерської діяльності отримує інформацію щодо Політики розвитку особи та безпеки в католицькій школі.

3. Взаємодія між учасниками освітнього процесу опирається на повагу до гідності людини і не допускає жодних ознак насилля як фізичного, так і психічного. Інформаційні технології, Інтернет, веб-сайти, соціальні мережі та ін. використовується в безпечний спосіб, який не піддає ризику дітей та інших учасників освітнього процесу.

4. Учні постійно перебувають зі своїм класом і можуть залишити шкільну спільноту лише поінформувавши відповідальну особу.

5. Учні молодших класів можуть покидати школу тільки у супроводі батьків чи осіб, яких батьки представляють вчителям.

6. Учням старших класів покидати освітній заклад можна лише після завершення денної навчальної програми.

7. При відсутності учня на уроках без попередження батьків відповідальні особи повинні з'ясувати причину відсутності через спілкування з батьками чи відповідальними за них особами.

8. До закінчення уроків дитина може залишити школу тільки через поважні причини за згодою батьків.

9. Про відсутність дитини на уроках батьки попереджають вчителя/класного керівника завчасно.

10. Учням забороняється приносити в школу речі, які не передбачені освітнім процесом та загрожують безпеці в освітньому процесі.

11. Мобільні телефони учасників освітнього процесу можуть бути лише в тихому режимі в безпечному/окремому місці, щоб не відволікати від основних обов'язків учнів і вчителів. Користуватися телефоном можна лише поза межами освітнього закладу або за дорученням/дозволом учителя.

12. Способи обговорення освітніх потреб учня будуються на принципах поваги до гідності дитини, віру в добро та розвиток, нерозголошення інформації третім особам, намір допомогти дитині, заохотити до зросту та розвитку, надання вчасних та якісних послуг, залучення батьків до вирішення питань, які виникають у ході освітнього процесу.

13. Прийняття на працю у католицькій школі будь-якого працівника, а зокрема, педагога, психолога, духівника передбачає розгляд необхідних рекомендаційних листів від осіб, які можуть засвідчити їхні духовні, моральні, психологічні та професійні характеристики. Такі рекомендації мають бути надані авторитетними особами (наприклад парафіяльний, єпархіальний рівень, місце попереднього навчання, праці, проходження вишколів, курсів, практик, та інше).

14. Всі працівники дотримуються прийнятої культури та правил діяльності та автономії і свободи у закладі, які не приносять ніякої (особистої, духовної, моральної, професійної, і ін.) шкоди будь-кому з учасників освітнього процесу. Якщо є сумніви щодо дотримання правил культури школи та поваги до кожного учасника освітнього процесу, то першим засобом є спілкування з працівником на засадах діалогу, наступним є медіація відповідальних осіб, якщо ситуація не з'ясована у вирішенні слід запросити представників відповідного органу Комісії у справах освіти та виховання різних рівнів чи інших відповідальних осіб.

II. Створення безпечного середовища і забезпечення життєдіяльності педагогічних працівників

1. Педагог є основною особою, на яку покладена значна частина відповідальності за формування особистості учня, його життя і розвиток закладених Богом здібностей в контексті освітньої діяльності закладу.

2. Особа педагога, його гідність у католицькій школі захищена і передбачає повагу з боку всіх учасників освітнього процесу, зокрема, дітей та батьків.

3. Адміністрація школи забезпечує можливість професійного, особистісного, духовного розвитку педагогічного персоналу.

4. Для забезпечення атмосфери школи на засадах християнських цінностей і позитивної взаємодії адміністрація школи організовує заходи, які сприяють формуванню відповідних компетенцій вчителів.

5. Педагогічному персоналу школи гарантується виплата зарплати за виконання своїх посадових обов'язків і додаткові виплати за особливі досягнення визначені кожним закладом освіти (перемоги учнів на олімпіадах, конкурсах, організацію важливих заходів тощо).

6. Конфліктні ситуації, які виникають у ході освітнього процесу, вирішуються через діалог та в мирний спосіб спільно з адміністрацією школи або за допомогою медіатора для пошуку порозуміння між сторонами, які конфліктують.

7. Всі учасники несуть взаємну відповідальність за безпеку і розвиток та мають доступ до консультації, підтримки та інформації від фахівців.

III. Взаємодія між учасниками освітнього процесу

1. Усі учасники освітнього процесу є відповідальними за те, щоб створювати атмосферу взаємоповаги і співпраці, націленої на виконання завдань освітнього процесу і дотримання Статуту школи. Саме готовність брати відповідальність та активну участь у спільній життєдіяльності є виміром християнського служіння Богові й ближньому, що випливає з покликання людини та соціальних принципів вчення Церкви.

2. Духовна складова є невід'ємною частиною програми шкільного життя. Учасники освітнього процесу з повагою ставляться до християнських цінностей у повсякденному житті школи.

3. Участь у релігійних заходах освітнього закладу є обов'язковою. Всі учасники освітнього процесу беруть участь у визначений час для спільного святкування і молитви у відповідному місці, які зазначені у річному плані та в інших формах повідомлення від керівництва закладу.

4. Між учасниками освітнього процесу формується атмосфера взаємоповаги та християнської любові. Складні та суперечливі питання, в яких немає порозуміння,

вирішуються конструктивним спілкуванням або при допомозі фахівців духовного, психологічного чи педагогічного напрямку.

5. Батьки є головними особами, які впливають на визначення індивідуальної освітньої траєкторії їхньої дитини, тому вони мають бути проінформовані про можливості послуги та освітню і виховну концепцію закладу освіти. Спільно з адміністрацією і педагогами вирішують усі питання, які стосуються навчання дитини, успіхів чи труднощів у здобутті тих чи інших компетентностей, потреб і можливостей учня для досягнення поставлених цілей.

6. Адміністрація школи і відповідальні особи всі питання, які стосуються освітніх потреб дитини, обговорюють у визначений спосіб та з батьками.

7. Батьки обговорюють усі питання, які виникають у ході освітньої діяльності, з адміністрацією школи чи відповідними особами на основі цінностей: співпраці, поваги, співвідповідальності, усвідомлення педагогічного вкладу вчителів, виконання власної виховної функції.

8. Взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу відбувається на засадах взаємної поваги, співпраці та співвідповідальності і пошуку найкращих шляхів розвитку потенціалу дитини, професійного розвитку вчителя і особистісного зросту батьків. Процес особистісного та духовного зростання для всіх учасників освітнього процесу є безперервним та потребує від кожного відповідального ставлення до цього.

IV. Забезпечення гарантій виконання поставлених цілей та контроль безпечної життєдіяльності усіх учасників освітнього процесу

1. Всі шкільні програми, які діють у школі, а також такі, які пропонуються іншими організаціями для освітньо-виховних цілей, повинні узгоджуватися зі Статутом, загальним профілем і цінностями школи, а також обговорюватися з батьками, дирекцією, духовним проводом та Піклувальною радою чи іншими важливими органами і особами.

2. Проекти, які пропонуються з ініціативи інших організацій, можуть здійснюватися за згодою адміністрації школи у погодженні з батьками, духівником, педагогічними радами та Піклувальною радою чи іншими важливими органами або особами у співпраці з відповідними працівниками школи та за їхньої присутності.

3. Персонал освітнього закладу дотримується загального профілю і культури школи, яка базується на католицькому віровченні та християнських цінностях й докладає зусиль для формування атмосфери християнської любові і позитивної взаємодії усієї шкільної спільноти для блага кожного.

4. Вчителі, батьки чи особи, які включені в освітній процес, є прикладом поведінки для дітей і першими виразниками виховної культури та ідентичності навчального закладу. Тому школа організовує заходи для формації та особистісного зростання кожного учасника, в яких вони зобов'язані брати участь.

5. Особи, задіяні в освітньому процесі католицької школи є католиками або особами, які живуть за християнськими цінностями, дотримуються правил моралі, розвивають у собі чесноти і постійно працюють над особистісним і духовним зростанням.

6. Персонал школи бере участь у формаційних програмах, запропонованих адміністрацією школи чи Комісією освіти та виховання різних рівнів чи іншими уповноваженими особами, а також постійно працює над своїм професійним, духовним та особистісним зростанням.

7. Розвиток дитини обговорюється педагогами, духівником, психологом і батьками періодично, про що повідомлятиме річний план чи інші інформаційні документи. Під розвитком розуміємо гармонійне виховання когнітивних здібностей, засвоєння знань згідно зі стандартом, особистісна рівновага та соціальна взаємодія з іншими (однолітки, педагоги, інші особи), духовний розвиток рис особистості, критичного мислення через вміння розрізняти добро і зло, та набуття моральних чеснот, здатність до відповідальної поведінки та спрямованість чинити добро. На основі спілкування підбирається індивідуальний підхід та узгоджуються спільні дії школи та сім'ї.

8. Професійний, особистісний і духовний розвиток персоналу, командна робота і досягнення спільних цілей обговорюються на формаційних заходах і відображаються у планах роботи школи.

9. Вживаються заходи, щоб дізнаватись у дітей та батьків/опікунів, вчителів їхню думку щодо політики та практики, що спрямовані на безпеку та ефективність цих дій.

10. Всі прецеденти, заяви про зловживання та скарги реєструються та контролюються.

11. Під час перевірки політики та практики безпеки життєдіяльності дітям, батькам/опікунам та працівникам проводяться консультації, що є частиною перевірки.

V. Розуміння статевої приготування до шлюбу

Виховна програма закладу включає предмет релігії та предмети чи інші способи одержання знань про шлюб та сім'ю, відповідальності чоловіка і дружини в сім'ї, народження і виховання дітей, роль домашньої Церкви і створення атмосфери любові й позитивної взаємодії.

Християнське бачення людського життя та людських стосунків базується на любові і шані до людського тіла як храму Духа Святого та форми існування особистості. Розуміння статі включає такі фундаментальні складові:

- Людське тіло святе, бо Бог прийняв також тіло у Христі.
- Людське тіло показує нам, що ми смертні й обмежені – залежимо від Бога, який дає життя і підтримує нас.

➤ Через нашу тілесну природу ми є приналежні до інших людей. Людство складається з чоловіків і жінок, які доповнюють одне одного і мають кожен своє покликання, яке слід визнавати та пізнавати (Бут. 2,23).

Пошана і прийняття статевої людини, яка дана їй Богом, передбачає підходи до виховання дітей відповідно до їхньої фізичної (біологічної) природи. Формування у дитини розуміння дорослого життя передбачає підготування її до усвідомлення своєї сексуальності як способу любові та дарування себе, а також пошани до шлюбу та сім'ї. У християнському шлюбі сексуальний союз відображає велику таємницю – союз Христа і Церкви. Він стає «образом абсолюту» і невичерпної любові, якою Бог любить нас. Сексуальність – дар Божий. У дітей важливо виховувати розуміння, що люди створені чоловіком і жінкою за образом Божим; статеві різниця та взаємодоповнюваність є частиною різноманітності Божого дару.

VI. Міжнародні та українські законодавчі акти про захист особи

1. Конституція України
2. Кримінальний Кодекс України (2001)
3. Закони України: «Про охорону дитинства» (2001)
4. «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю» (2001)
5. «Про захист суспільної моралі» (2004)
6. «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» (2007)
7. «Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року» (2009)
8. «Про протидію торгівлі людьми» (2011)
9. Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (2012)
10. «Про Національну поліцію» (2015)
11. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (2017)
12. Порядок взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству за ознакою статі (2018)
13. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)» (2019)